

Ingmanin käsi- ja taideteollisuusoppilaitos
Kuopion konservatorio
Kuopion lukiot
Kuopion talouskoulu
Leppävirran lukio
Pohjois-Savon opisto
Savon ammatti- ja aikuisopisto
Siilinjärven lukio
Suonenjoen lukio

OPINTOJA YLI OPPILAITOSRAJOJEN

Kuopion alueen toisen asteen yhteistyö

Lukio-opintoja ammattiin opiskeleville
Ammatillisia opintoja lukiolaisille

2017 – 2018

Sisällysluettelo

Sisällys

1. Opintojen yhdistämisen mahdollisuudet	3
2. Mitä kahden tutkinnon koulutus on?	3
3. Opiskelijavalinta kahden tutkinnon koulutukseen	4
4. Kahden tutkinnon opiskelu	5
Ammatillinen tutkinto ja yo-tutkinto	5
Yksittäiset kurssit	6
5. Lukion oppimäärä ja ylioppilastutkinto (2016 uusi opetussuunnitelma)	7
5.1 Lukion tuntijako	7
5.2 Ylioppilastutkinto	8
6. Opiskelu kahden tutkinnon koulutuksessa	10
7. Todistukset	11
8. Jatko-opinnot	11
9. Kahden tutkinnon opiskelijoiden kommentteja	12
Liite 1. Yhteiset tutkinnon osat ammatillisessa perustutkinnossa	14
Kysy lisää opinto-ohjaajilta!	15

1. Opintojen yhdistämisen mahdollisuudet

Lukion ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla on mahdollisuus valita opintoja muista toisen asteen oppilaitoksista.

Lukion opiskelija voi

- opiskella ammatillisia kursseja (esim. hygieniaosaaminen, ensiapu, järjestyksenvalvoja, kauneudenhoidon perusteet) yhteistoiminta-aikoina maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 14.35 -16.30, kurssitarjonnan löydät lukioden wilmasta
- opiskella kokonaisiä jaksoja ammatillisessa oppilaitoksessa
- valita kursseja muista lukioista
- suorittaa lukiokursseja iltaopintoina aikuislukiossa
- suorittaa lukiokursseja kesäopintoina aikuislukiossa

Toisessa oppilaitoksessa suoritettavat opinnot voidaan lukea hyväksi lukiotutkintoon.

Ammatillisen oppilaitoksen opiskelija voi

- opiskella valinnaisia opintoja toisella koulutusalueella
- opiskella yksittäisiä lukiokursseja päivälukioissa tai aikuislukiossa
- suorittaa yo-tutkinnon ammatillisen tutkinnon ohella opiskelemalla neljää kirjoitusainetta

Ammatillisen perustutkinnon opiskelija voi liittää tutkintoonsa lukio-opintoja suunnittelemalla henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa (HOPS) opinto-ohjaajansa kanssa.

2. Mitä kahden tutkinnon koulutus on?

Lukion päättötodistus tai ammatillinen tutkintotodistus antavat yleisen jatko-opintokelpoisuuden. Kahden tutkinnon suorittaminen vahvistaa ammatillista osaamista, yleissivistystä sekä jatko-opintovalmiuksia ja osaamista työelämän eri tehtävissä. Kaksoistutkinto antaa hyvät valmiudet esim. ammattikorkeakouluopintoihin.

Kaksoistutkinnossa ei suoriteta koko lukion oppimäärää vaan tähdätään pääsääntöisesti yo-kirjoitusaineiden opintoihin.

Kahden tutkinnon opiskelijat saavat ammatillisen tutkintotodistuksen lisäksi yo-tutkintotodistuksen läpäistyään yo-kirjoitukset. Osaamista tunnustetaan lukio-opinnoista ammatillisen tutkinnon yhteisiin opintoihin ja valinnaisiin tutkinnon osiin.

Ammatillisen perustutkinnon ja yo-tutkinnon suorittamiseen varataan aikaa kolme vuotta.

3. Opiskelijavalinta kahden tutkinnon koulutukseen

Savon ammatti- ja aikuisopisto , Kuopio, Toivala, Muuruvesi

Savon ammatti- ja aikuisopiston Kuopion yksiköiden koulutustarjonnassa kaksoistutkintomahdollisuuden voi merkitä yhteishaussa www.opintopolku.fi seuraavilla koulutusaloilla:

- hotelli-, ravintola- ja cateringalan perustutkinto
- liiketalouden perustutkinto
- sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto

Näille aloille haettaessa Opintopolun hakulomakkeessa kysytään kiinnostusta suorittaa lukio-opintoja ammatillisten opintojen ohella. Mikäli hakija tulee valituksi em. aloille, opiskelupaikan vastaanottoilmoituksessa pyydetään sitova ilmoittautuminen lukio-opintoihin.

Valintaperusteet ovat ammatillisen tutkinnon valintaperusteet. Menestyäkseen lukio-opinnoissa hakijan peruskoulun päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvon tulee olla vähintään 7.

Muilla koulutusaloilla lukio-opinnot toteutetaan yhteistyössä Kuopion aikuislukion ja muiden alueen lukioiden kanssa. Lukio-opinnot suunnitellaan jokaisen kohdalla yksilöllisesti opintojen alkaessa. Toteutuksessa on koulutusalaakohtaisia eroja, joten jo hakuvaiheessa kannattaa olla yhteydessä kyseisen koulutusalan opinto-ohjaajaan.

Inqmanedu kulttuurialan ammattiopisto, Toivala

Kaikissa perustutkinnoissa on mahdollista suorittaa ylioppilastutkinto. Opiskelijat valitaan hakemuksesta lukio-opintoihin ensimmäisen lukuvuoden keväällä. Yhteistyölukioina toimivat mm. Kallaveden lukio, Kuopion aikuislukio, Siilinjärven lukio ja opiskelijoiden kotipaikkakunnan lukiot.

Kuopion konservatorio

Musiikkialan perustutkinnon yhteydessä on mahdollista suorittaa myös lukio-opinnot ja ylioppilastutkinto. Joustavat opetusjärjestelyt ja yksilölliset opintopolut mahdollistavat kaksoistutkinnon suorittamisen yhteistyössä Kuopion aikuislukion ja muiden kuopiolaisten lukioiden kanssa. Mikäli musiikki- ja lukio-opintojen yhdistäminen tuntuu omalta vaihtoehdolta, kannattaa jo hakuvaiheessa olla yhteydessä konservatorion opinto-ohjaajiin. Musiikkialan ammatillisiin opintoihin opiskelijat valitaan valintakokeiden perusteella.

Useissa ammatillisissa oppilaitoksissa kahden tutkinnon opiskelijat ohjataan ensisijaisesti tiettyyn lukioon. Lukio-opinnot on kuitenkin mahdollista kaikilla aloilla toteuttaa yksilöllisesti myös muissa Kuopion alueen yhteistyölukioissa. Yksilöllistä toteutusta mietittäessä kannattaa olla jo yhteishakuvaiheessa yhteydessä ammatillisen oppilaitoksen ja lukion opinto-ohjaajiin.

4. Kahden tutkinnon opiskelu

Ammatillinen tutkinto ja yo-tutkinto

Ammatillisen tutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä (osp). Ammatilliset ja lukio-opinnot suoritetaan kolmessa vuodessa.

Yo-tutkintoon tähtäävä kahden tutkinnon opiskelija suorittaa lukiossa neljän kirjoitusaineen opinnot. Yo-tutkinnossa äidinkieli on pakollinen kaikille. Äidinkielen lisäksi opiskelija valitsee kolme muuta ainetta, joissa tähtää yo-kirjoituksiin. Lukion opinnoista tunnustetaan osaamista yhteisiin tutkinnon osiin ja valinnaisiin tutkinnon osiin.

Ylioppilastutkinto

ÄIDINKIELI on kaikille pakollinen kirjoitusaine.

Lisäksi on kirjoitettava kolme muuta ainetta pakollisena:

VIERAS KIELI

TOINEN KOTIMAINEN KIELI

MATEMATIIKKA

REAALI

Ammatillisen tutkinnon yhteisten opintojen rakenne on tämän oppaan liitteenä. Ala- ja opiskelijakohtaisesti sovitaan mitkä opinnot suoritetaan lukiossa.

Yhteisissä opinnoissa kunkin tutkinnon osan osa-alueen kohdalla on määritelty mitkä lukion kurssit vastaavat ko. osa-alueen osaamista.

Yo-tutkintoon tähtäävän kannattaa suorittaa syventäviä kursseja kirjoitusaineissa päästäkseen hyviin tuloksiin, koska yo-kirjoitukset pohjautuvat valtakunnallisiin pakollisiin ja syventäviin kursseihin.

Yo-kokeen voi suorittaa myös yksittäisissä aineissa, jolloin siitä tulee erillinen todistus.

Katso lisätietoja ylioppilastutkinnosta kohdasta 5.2.

Yksittäiset kurssit

Ammatillisen tutkinnon opiskelija voi valita yksittäisiä lukioaineita vahvistamaan osaamistaan ja jatko-opintovalmiuksiaan joko oppilaitoksen tarjoamana tai omakustanteisesti. Lukiossa suoritetuista opinnoista tunnustetaan osaamista ammatillisen tutkinnon yhteisiin tai valinnaisiin tutkinnon osiin. Valinnaisia tutkinnon osia voi suorittaa paitsi lukiossa, myös jollakin toisella ammattialalla. Tarkempaa tietoa saat opinto-ohjaajilta.

Lukion opiskelija voi valita yksittäisiä kursseja tai kokonaisia tutkinnon osia ammatillisista oppilaitoksista. Näillä opinnoilla opiskelija voi vahvistaa orientoitumistaan ammatillisiin tai ammattikorkeakouluopintoihin sekä vahvistaa työelämävalmiuksiaan. Lisätietoja opinnoista saa opinto-ohjaajilta.

5. Lukion oppimäärä ja ylioppilastutkinto (2016 uusi opetussuunnitelma)

5.1 Lukion tuntijako

Nuorille annettavan opetuksen tuntijako

Oppiaine tai aineryhmä	Pakolliset	Syventävinä opintoina tarjottavien
	kurssit	valtakunnallisten kurssien määrä
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	3
A-kieli (englanti)	6	2
B-kieli (ruotsi)	5	2
Muut kielet		8+8
Matematiikka		
yhteinen opintokokonaisuus	1	
lyhyt oppimäärä	5	2
pitkä oppimäärä	9	3
Ympäristö ja luonnontieteet		
Biologia	2	3
Maantiede	1	3
Fysiikka	1	6
Kemia	1	4
Humanistis-yhteiskunnalliset tieteet		
Filosofia	2	2
Psykologia	1	4
Historia	3	3
Yhteiskuntaoppi	3	1
Uskonto tai elämäkatsomustieto	2	4
Terveystieto	1	2
Taito- ja taideaineet	5	

Liikunta	2	3
Musiikki	1-2	2
Kuvataide	1-2	2
Opinto-ohjaus	2	
Pakolliset kurssit	47-51	
Syventävät kurssit vähintään	10	
Soveltavat kurssit		
Kurssit yhteensä vähintään	75	

Tuntijaon mukaisten pakollisten ja syventävien kurssien lisäksi voi olla koulutuksen järjestäjän päättämiä syventäviä ja soveltavia kursseja. Oppituntien lisäksi opinto-ohjauksessa opiskelijalle annetaan muuta ohjausta.

Savon ammatti- ja aikuisopiston sekä Ingmanedun kahden tutkinnon opiskelija ei voi suorittaa lukion oppimäärää.

(Kallaveden ja Siilinjärven lukioiden tuntijakokokeilu ei koske kahden tutkinnon opiskelijoita.)

5.2 Ylioppilastutkinto

Ylioppilastutkintoon kuuluvat seuraavat kokeet:

- Äidinkielen koe, pakollinen kaikille
- Lisäksi kolme seuraavista pakollisina aineina:
  - Toisen kotimaisen kielen koe
  - Vieraan kielen koe
  - Matematiikan koe
  - Reaalikoe

Ylioppilaskokelaan on osallistuttava neljään pakolliseen kokeeseen suorittaakseen tutkinnon. Pakolliset kokeet ovat äidinkielen koe kaikille pakollisena aineena ja lisäksi kolme seuraavista pakollisina aineina: toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaalikoe.

Pakollisten kokeiden lisäksi kokelas voi osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaatavuudeltaan kahden eri tason kokeet. Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, kumman tason mukaiseen kokeeseen hän edellä mainituissa aineissa osallistuu. Kokelaan on kuitenkin suoritettava vaativampi koe vähintään yhdessä seuraavista pakollisista kokeista: matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä tai vieraassa kielessä. Toisessa

kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä vaativammalla kokeella tarkoitetaan peruskoulun ala-asteelta alkavan, kaikille yhteisen kielen (A-kielen) oppimäärään perustuvaa koetta.

Opiskelijalla on oikeus osallistua ylioppilaskirjoitusten kokeeseen, kun hän ennen kirjalliseen kokeeseen osallistumista on opiskellut vähintään asianomaisen oppiaineen pakolliset kurssit. Sellaisen reaaliaineen kokeeseen, jossa ei ole yhtään pakollista lukiokurssia, opiskelija voi osallistua opiskeltuaan kaksi ko. aineen lukiokurssia.

Opiskelijalla on oikeus osallistua ylioppilastutkintoon ja sen kokeisiin myös silloin, kun hän on suorittanut vähintään kahden ja puolen vuoden ammatilliset opinnot.

Kokeet laaditaan kunkin oppiaineen valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien perusteella. Jotta opiskelija pääsee hyvään tulokseen ylioppilaskirjoituksissa, on suositeltavaa opiskella mahdollisimman paljon yo-kirjoitusaineiden valtakunnallisia syventäviä kursseja.

Tutkinto on suoritettava enintään kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana. Myös tämän jälkeen on mahdollista täydentää tutkintoa tai uusia yo-kokeita.

Hyväksytysti suoritettuna kokeen saa uusia yhden kerran, hyväksytyt reaalikokeen saa kuitenkin uusia kaksi kertaa. Hyväksytyt kokeen uusimisella ei ole aikarajaa. Hylätyn pakollisen kokeen saa uusia kaksi kertaa tätä tutkintokertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.

Jos kokelas on hylätty pakollisessa vaativamman tason kokeessa, hän saa hylättyä koetta uusiessaan osallistua saman oppiaineen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen. Lyhyempään oppimäärään perustuvan kokeen suorittaminen katsotaan alkuperäisen kokeen uusimiseksi. Siten kokelas, joka esimerkiksi on hylätty pakollisessa pitkän matematiikan kokeessa, voi hylättyään kokeena uusia lyhyen matematiikan kokeen. Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että kokelaan pakollisiin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe.

Ylioppilaskirjoituksissa siirrytään sähköisiin kokeisiin syksystä 2016 alkaen. Ensimmäisinä sähköisiä kokeita pääsevät suorittamaan syksyllä 2016 filosofian, maantieteen ja saksan kokeisiin osallistuvat kokelaat. Keväällä 2019 suoritetaan kaikki ylioppilaskirjoitukset sähköisesti.

Ylioppilaskirjoituksiin liittyviin sääntöihin ja ohjeisiin voi tutustua osoitteissa:

<https://digabi.fi>

<http://www.ylioppilastutkinto.fi>

6. Opiskelu kahden tutkinnon koulutuksessa

Opiskelu tapahtuu tavallisimmin etukäteen sovittuina vuorokausina ammatillisessa oppilaitoksessa ja lukiossa. On myös mahdollista, että lukion opintoja ja ammatillisia opintoja on samassa jaksossa. Osa opinnoista voi suorittaa myös kesällä (esim. kesälukio, työssäoppiminen), iltaopintoina aikuislukiossa tai etälukiossa. Ammatilliseen tutkintoon kuuluvaa työssäoppimista on mahdollista tehdä myös kesällä.

Lukio-opinnot antavat valmiudet yo-tutkintoon osallistumiseen ja samalla tukevat ammatillista osaamista sekä jatko-opintovalmiuksia.

Kahden tutkinnon opiskelijoilla on kaksi ryhmänohjaajaa, toinen lukiossa, toinen ammatillisessa oppilaitoksessa. Molemmissa oppilaitoksissa on kahden tutkinnon opiskelijoista vastaava opinto-ohjaaja. Ryhmänohjaajat ja opinto-ohjaajat seuraavat opintojen etenemistä sekä ohjaavat opiskelijaa opinnoissa, kurssivalinnoissa ja jatko-opintoihin hakeutumisessa.

Kahden tutkinnon koulutukseen valituille ilmoitetaan ajankohta, jolloin tehdään kurssivalinnat ja lukujärjestykset. Kurssivalinnat ensimmäiselle vuodelle tehdään lukion rehtorin ja opinto-ohjaajan ohjaamana. Opiskelun aikana kurssivalinnat tehdään hyvissä ajoin ennen seuraavan lukiojakson alkua. Kunkin lukion käytänteet selviävät tarkemmin ko. lukion opinto-oppaasta.

Osa ammatillisista opinnoista suoritetaan työssäoppimalla työpaikoilla. Työssäoppimisjaksoja voi suorittaa myös ulkomailla.

Eri koulujen käytänteistä saa tarkempaa tietoa ko. koulun opinto-ohjaajilta, opinto-oppaasta ja [www-sivuilta](#).

7. Todistukset

Suorittaessaan sekä ammatillisen perustutkinnon että yo-tutkinnon opiskelija saa

- 1) ammatillisen tutkintotodistuksen, jossa osa opinnoista on tunnustettu lukio-opinnoista
- 2) yo-tutkintotodistuksen

Tunnustettaessa osaamista lukiosta ammatilliseen tutkintoon arvosanat muunnetaan seuraavasti:

Lukio	Ammatillinen oppilaitos
10	3
9	3
8	2
7	2
6	1
5	1

8. Jatko-opinnot

Jatko-opintoihin hakeutuessaan opiskelija voi käyttää ammatillista tutkintotodistusta ja / tai ylioppilastutkintotodistusta. Esim. ammattikorkeakouluun hakiessaan opiskelija merkitsee haussa kaikki suorittamansa opinnot ja hakujärjestelmä valikoi niistä opiskelijan kannalta edullisimman vaihtoehdon.

Yliopistojen valintamenettelyissä on eroja ja ne kannattaa tarkistaa kunkin yliopiston ja koulutusohjelman osalta. Koulutusalaakohtaisia lisätietoja jatko-opinnoista saa www.opintopolku.fi -nettisivuilta sekä ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen nettisivuilta ja hakuoppaista.

9. Kahden tutkinnon opiskelijoiden kommentteja

”En jaksaisi kumpaakaan koulua koko ajan. Lukio ei ole niin rankkaa, kun on käytännön jaksoja välillä. Saan ammatin, mutta lukiosta saan yleissivistystä. Lukiossa opin paljon kieliä, joka on jees!
Ville, liiketalous ja lukio

”Kahden tutkinnon opinnot olivat minulle varsin mukava ratkaisu, kun molemmissa kouluissa näkee ja tapaa uusia kavereita. Hain kaksoistutkintoon, koska tähtään jatko-opinnoissa ammattikorkeakouluun ja silloin lukion matematiikasta sekä fysiikasta tulee olemaan hyötyä. Opinnot ovat sujuneet ihan kivasti, kunhan ei ota stressiä. Kaksoistutkintoa minulle suosittelivat ystävät ja vanhemmat. Itse suosittelen kaksoistutkintoa niille, jotka tykkäävät tehdä ja rakennella erilaisia asioita.” **Pekka, sähköala ja lukio**

”Olen vasta aloittanut kahden tutkinnon opinnot. Aluksi lukioon on ollut totuttelemista ammatillisen jakson jälkeen, mutta onneksi opo ja rehtori ovat antaneet selkeää informaatiota kuinka toimia. On mukavaa kun on saanut paljon kavereita amiskan puolelta ja lisää lukiosta. Opiskelut ovat tähän mennessä edenneet hyvin.” **Sari, kauneudenhoitoala ja lukio**

”Tutkinnon valitsin, koska en osannut päättää tahdonko opiskella pelkästään ammattiin vai lukiossa. Pelkkä lukio ei jaksanut innostaa, koska en usko, että lähden opiskelemaan mihinkään yliopistoon ja ylioppilaslakilla ei taida paljon töihin päästä. Joten kun nyt käyn ammatin ja lukion, voin halutessani hakea töitä... tai jos siltä tuntuu, lähteä ihan uudelle alalle. Kaksoistutkinnon suorittaminen on vaihtelevaa. Välillä joutuu tekemään tosissaan töitä lukiossa ja ammatillisella puolella jotkut jaksot ovat hyvinkin käytännönläheisiä ja mielekkäitä, mutta pitkiin koulupäiviin on syytä varautua. Uskon, että kaksoistutkinnon suorittanut, valmistunut alan ammattilainen herättää mielenkiinnon työnantajissa. Uskoisin, että se kertoo ihmisestä ainakin sen, että sisukkuutta löytyy ja ihminen on työtä pelkäämätön, valmis ottamaan vastaan haasteita. Ainakin minä olen ollut erittäin tyytyväinen valintaani!” **Titta, hotellivirkailija ja lukio**

”Valitsin kaksoistutkinnon, koska en halunnut pelkästään lukioon, se tuntui ajanhukalta, sillä sen jälkeen olisi vielä pakko hankkia joku ammatti. Pelkkä merkonomilinja tuntui taas liian helpolta. Piti saada haastetta! Vaihtelevuus tuo mielekkyyttä opiskeluun ja auttaa jaksamaan. Jos lukiossa on rankkaa, tietää että Kopiksella helpottaa. Toisinaan on taas kiva saada lukea ja opiskella vähän tarkemmin. Lukiosta saa kielitaidon, joka jäisi ammatillisella puolella vähälle. On myös mielenkiintoista lukea reaaliaineita! Ainoa negatiivinen puoli on ollut varmaan se, että kirjoitusten alla meni melko rankaksi, kun oli Kopisjakso ja samalla olisi pitänyt lukea kirjoituksiin (+työt). Mutta sehän oli tiedossa jo etukäteen.

Omista asioistaan saa pitää huolen ja olla itse aktiivinen opintojensa edistymisen suhteen. Tässä koulutuksessa saa kaksi karpästä yhdellä iskulla, eli ammatti ja lisähöystönä yleissivistystä ja

kielitaitoa! Suosittelen kaikille niille, jotka ovat valmiita ottamaan haasteita vastaan ja kantamaan vastuuta opinnoistaan. Pitää olla ahkera ja tunnollinen (ja hyvin motivoitunut), että kaikki sujuu kerralla ja kurssit menee läpi. Mutta ei tämä ole niin rankkaa kuin väitetään!!” **Marjo, liiketalous ja lukio**

”Tulin suorittamaan kahden tutkinnon koulutusta koska siten saan suoritettua opinnot nopeammin ja saan ammatin samalla kun valmistun ylioppilaaksi. On helpompaa panostaa lukio-opintoihin kun on saanut välillä ottaa opiskelun rennommin Savoniassa, jossa opiskellaan enemmän käytäntöä mikä on parempi kuin pelkkä lukeminen kirjoista. Kesällä suoritan yhden työharjoittelujakson koska saan sitten syksyllä yhden lukiojakson lisää. Aion hakea jatko-opiskelupaikkaa ammattikorkeakoulusta.” **Marjut, hotellivirkailija ja lukio**

” Yhdeksännen luokan keväällä kun piti päättää minne kouluun hakea, minulla oli valinnan vaikeus. Kaikki ajatukseni ja päätökseni on pohjautunut poliisikoulun vaatimuksiin ja edellytyksiin. Sinne haettaessa täytyy olla joko toisen asteen ammatillinen koulutus, lukion päättötodistus tai ylioppilastodistus.

Onko kaksoistutkinto rankkaa, minulta kysytään melkein aina kun kerron tällaisesta opiskelumuodosta. Aivan selkeää vastausta siihen ei ole, voin vaan sanoa, että välillä on, välillä ei. Jos jaksaa lukea ja ponnistella, tehdä kaiken ajallaan, ei se kovin rankkaa ole. Selkeä päämäärä motivoi paljon opiskelemaan. Tietenkin opintoja helpottaa myös, jos on jonkinlaista lahjakkuutta lukion käyntiin ja aitoa kiinnostusta lähihoitajan työhön. Suosittelen kaksoistutkintoa lämpimästi kaikille, joilla riittää sisua ja halua.” **Johanna, lähihoitaja ja lukio**

”Opiskelen ravintolakokki-lukio kaksoistutkintoa Savon ammatti- ja aikuisopistossa, lukiojaksot suoritan Siilinjärven lukiossa. Hakeuduin kaksoistutkintoon, koska se vaikutti tosi järkevältä vaihtoehdolta. Siinä saa kaksi karpästä yhdellä iskulla lähes samassa ajassa kuin pelkän ammatillisen tutkinnon tai lukio-opinnot. Mukavinta tässä koulumuodossa on vaihtelu. Lukiojakson jälkeen on mukava siirtyä amiskalle käytännön hommiin ja päinvastoin. Keväällä olin työssäoppimassa Englannissa Royal Victoria hotelissa. Sain harjoitella käytännössä englannin taitojani ja oli mukava nähdä miten muualla asiat tehdään. Lähden myös kesäksi töihin Englantiin. Tämän tutkinnon jälkeen aion hakeutua lukemaan ravitsemustieteitä Kuopion yliopistoon tai restonomiin opintoja Haaga-instituuttiin. **Ulla, ravintolakokki ja lukio**

Liite 1. Yhteiset tutkinnon osat ammatillisessa perustutkinnossa

Yhteiset tutkinnon osat ammatillisessa peruskoulutuksessa, 35 osp		
	Pakolliset	Valinnaiset
1. Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp	8 osp	3 osp
Äidinkieli	5	0–3
Toinen kotimainen kieli, ruotsi	1	0–3
Vieraat kielet	2	0–3
2. Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp	6 osp	3 osp
Matematiikka	3	0–3
Fysiikka ja kemia	2	0–3
Tieto- ja viestintäteknikka sekä sen hyödyntäminen	1	0–3
3. Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp	5 osp	3 osp
Yhteiskuntataidot	1	0–3
Työelämätaidot	1	0–3
Yrittäjyys ja yritystoiminta	1	0–3
Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	2	0–3
4. Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 osp		7 osp
Kulttuurien tuntemus		0–3
Taide ja kulttuuri		0–3
Etiikka		0–3
Psykologia		0–3
Ympäristöosaaminen		0–3
Osa-alueita kohdista 1-3		0–3
	19 osp	16 osp

Kysy lisää opinto-ohjaajilta!

Kuopion alueen toisen asteen yhteistyön koordinointi

Marjo Miettinen 044 7854112 marjo.miettinen@sakky.fi
Anne Siven 044 7184528 anne.siven@opedu.kuopio.fi

Savon ammatti- ja aikuisopisto

Presidentinkatu 1, Yhteiskuntatieteiden, kaupan ja hallinnon ala

Sanna Vuorinen 044 7854911 sanna.vuorinen@sakky.fi

Presidentinkatu 1, Sosiaali- ja terveystieteiden ala

Sirpa Leinonen 044 7858808 sirpa.leinonen@sakky.fi

Sammakkolammentie 2, Matkailu-, ravitsemis- ja talousala

Sari Multasuo 044 7854844 sari.multasuo@sakky.fi

Presidentinkatu 3, Tekniikka ja liikenne, kauneudenhoitoala

Satu Miettinen 044 7853085 satu.miettinen@sakky.fi

- alakohtaiset opinto-ohjaajat, tarkista yhteystiedot www.sakky.fi

Toivala

Marjo Miettinen 044 7854112 marjo.miettinen@sakky.fi

Ingmanedu kulttuurialan ammattiopisto

Niina Kapanen 040 6532060 niina.kapanen@ingmanedu.fi

Kuopion konservatorio

Tiina Jortikka 044 7279218 opo.rytmi@kuopionkonservatorio
Anna Hoffren opo.klassinen@kuopionkonservatorio
Pekka Nyysönen (apulaisrehtori) 050 5673393 pekka.nyysonen@kuopionkonservatorio

Kuopion talouskoulu

Marja-Leena Komu 044 0355603 marja-leena.komu@kuopiontalouskoulu.fi

Pohjois-Savon opisto

Päivi Jäntti 040 1460211 paivi.jantti@psko.fi

Kallaveden lukio

Anne Siven 044 7184528 anne.siven@opedu.kuopio.fi

Kuopion aikuislukio

Tiina Kaljunen 044 7181239 tiina.kaljunen@opedu.kuopio.fi

Kuopion klassillinen lukio

Markku Ukkonen 044 7184555 markku.ukkonen@opedu.kuopio.fi

Kuopion Lyseon lukio

Pauliina Pöntinen 044 7184566 pauliina.pontinen@opedu.kuopio.fi

Kuopion taidelukio LUMIT

Hetti Rytsy 044 7184648 hetti.rytsy@opedu.kuopio.fi
Heikki Huuhka 044 7181157 heikki.huuhka@opedu.kuopio.fi

Juankosken lukio Jaana Kujala (rehtori)	0403110701	jaana.kujala@opedu.kuopio.fi
Leppävirran lukio Miika Raudaskoski	0447975127	miika.raudaskoski@leppavirta.fi
Nilsin lukio Hannele Hakkarainen	044 7482348	hannele.hakkarainen@opedu.kuopio.fi
Siilinjärven lukio Nina Enkkela	044 7402105	nina.enkkela@siilinjarvi.fi
Suonenjoen lukio Elsa Kuittinen	040 5416620	elsa.kuittinen@suonenjoki.fi

Koulujen www.sivut

Ingmanin käsi- ja taideteollisuusoppilaitos	http://www.ingmanedu.fi
Juankosken lukio	http://www.juankoski.fi/lukio
Kallaveden lukio	https://kallavedenlukio.fi
Karttulan lukio	http://www.peda.net/veraja/kuopio/karttulanlukio
Kuopion aikuislukio	http://www.peda.net/veraja/kuopio/aikuislukio
Kuopion klassillinen lukio	http://klassikka.onedu.fi
Kuopion konservatorio	http://www.kuopionkonservatorio.fi
Kuopion Lyseon lukio	http://www.kuopionlyseo.fi
Kuopion talouskoulu	http://www.kuopiontalouskoulu.fi
Kuopion Yhteiskoulun Musiikkilukio	https://musiikkilukio.onedu.fi
Leppävirran lukio	www.leppavirta.fi/palvelut/koulutoimi/leppavirran-lukio
Minna Canthin lukio	http://www.minnacanthinlukio.fi
Nilsian lukio	http://www.koulut.nilsia.fi/lukio
Pohjois-Savon opisto	http://www.psko.fi
Savon ammatti- ja aikuisopisto	http://www.sakky.fi
Siilinjärven lukio	http://www.peda.net/veraja/siilinjarvi/lukio
Suonenjoen lukio	http://www.peda.net/veraja/suonenjoki/lukio